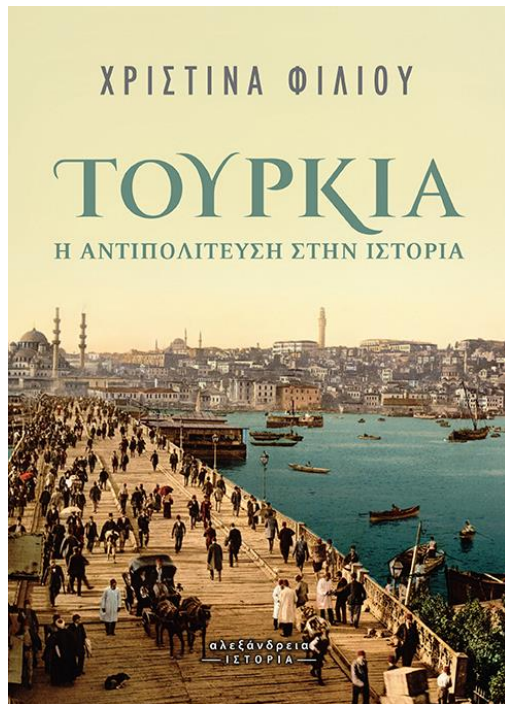

-ΔΕΛΤΙΟ ΤΥΠΟΥ-

Χριστίνα Φίλιου

ΤΟΥΡΚΙΑ

Η αντιπολίτευση στην ιστορία

Μετάφραση: Άννυ Σπυριάκου

Κυκλοφορεί: Τετάρτη, 22 Νοεμβρίου

ISBN: 978-618-223-027-5, σελ. 320
σχ. 17x24, α' έκδοση Νοέμβριος 2023
τιμή 20,00 € (χωρίς ΦΠΑ)

Από συστάσεως ελληνικού κράτους, «οι Τούρκοι» συνιστούν μια μόνιμη απειλή για την Ελλάδα. Όμως πόσο συχνά εμβραθύνουμε στην τουρκική πολιτική για να κατανοήσουμε τα εσωτερικά ρήγματα και τις συγκρούσεις της;

Από το 1908 ως το 1950, η τουρκική αντιπολίτευση δεν εκπροσωπούταν νόμιμα από κάποιο κόμμα: το μεν οθωμανικό συνταγματικό καθεστώς βρισκόταν υπό τον έλεγχο της Επιτροπής Ένωση και Πρόοδος, που δεν ανεχόταν αντιπολίτευση, ενώ, μετά την πτώση της Αυτοκρατορίας, το σύγχρονο κράτος που ίδρυσε το Τουρκικό Εθνικό Κίνημα λειτούργησε για πολύ καιρό ως «μονοκομματική δημοκρατία». Ωστόσο, όπως υποστηρίζει η Χριστίνα Φίλιου, κάτω από το αυταρχικό αυτό επίσημο καθεστώς, συνέχιζε να υφίσταται ένας ολόκληρος πολύπλοκος κόσμος που αντιτασσόταν στην εξουσία, ένας χώρος πολιτικής και πολιτισμού που λειτουργούσε ως υποκατάστατο επίσημης αντιπολίτευσης.

Εκκινώντας από τις ιστορικές χρήσεις της ίδιας της λέξης «αντιπολίτευση» (*muhalefet*) στην τουρκική γλώσσα, η συγγραφέας διερευνά την «άλλη» πλευρά της οθωμανικής και της τουρκικής ιστορίας, σε μια περίοδο που εκτυλίσσεται παράλληλα με τα χρόνια της Μεγάλης Ιδέας, του Ελληνοτουρκικού Πολέμου/Μικρασιατικής Καταστροφής και της Ανταλλαγής των Πληθυσμών, του Βενιζέλου, του Μεταξά, του Δευτέρου Παγκοσμίου και του Ψυχρού Πολέμου. Πρόκειται για μια εναλλακτική ιστορία της Τουρκίας, όπως τη βίωσε ένας Τούρκος, ο Ρεφίκ Χαλίδ Καράι, οπαδός του συνταγματισμού, που παρέμεινε όμως στην αντιπολίτευση τόσο επί Νεότουρκων όσο και επί κεμαλισμού. Μέσα από την ευθεία αντιπαράθεσή του στον Κεμάλ, την εξορία και τις διώξεις του και το σατιρικό και δοκιμαϊκό του έργο, αναδύονται οι αντιθέσεις στο εσωτερικό της επίσημης κατηγορίας «Τούρκος», που εξακολουθούν να καθορίζουν την Τουρκία μέχρι σήμερα.

«Η πρώτη ολοκληρωμένη μελέτη της αντιπολίτευσης στη Μέση Ανατολή κατά τις κρίσιμες δεκαετίες της μετάλλαξης της αυτοκρατορίας σε έθνος.»

— Hasan Kayali, συγγραφέας του *Arabs and Young Turks: Ottomanism, Arabism, and Islamism in the Second Constitutional Period of the Ottoman Empire*

«Η Χριστίνα Φίλιου γράφει και πάλι ένα βιβλίο που αλλάζει το πεδίο της ύστερης οθωμανικής και της πρώιμης τουρκικής ιστορίας. Χρησιμοποιώντας επιδέξια ως αντίστιξη τη μορφή του Ρεφίκ Χαλίδ Καράι, κλονίζει την καθιερωμένη προσέγγιση της μετάβασης από την Οθωμανική Αυτοκρατορία στην Τουρκική Δημοκρατία. Στηριγμένο στην έννοια της “αντιπολίτευσης” που ενσαρκώνει αυτή η “αντιεθνικιστική εθνικιστική” φιγούρα, το βιβλίο διαταράσσει γόνιμα και προκλητικά το λεξιλόγιο της τουρκικής ιστοριογραφίας.»

— Benjamin Fortna, συγγραφέας του *The Circassian: A Life of Esref Bey, Late Ottoman Insurgent and Special Agent*

«Μια θαυμάσια φιλοτεχνημένη εξερεύνηση του χαρακτήρα και της σημασίας που πήρε η φιγούρα του αντιπολιτευόμενου στην ύστερη οθωμανική και τη μεταοθωμανική Τουρκία.»

— Ussama Makdisi, συγγραφέας του *Age of Coexistence: The Ecumenical Frame and the Making of the Modern Arab World*

«Θα πρέπει να είμαστε ευγνώμονες στη Χριστίνα Φίλιου γιατί μας δίνει την ευκαιρία να καταπιαστούμε με τις ιδέες μιας από τις πιο ενδιαφέρουσες προσωπικότητες των οθωμανικών/τουρκικών γραμμάτων.»

— *Turkish Studies*

«Η αριστοτεχνική εξιστόρηση της Φίλιου εμπερικλείει το καλύτερο παράδειγμα μικροϊστορίας που μπορεί να βοηθήσει τους αναγνώστες να επανεξετάσουν όλα τα μείζονα ιστοριογραφικά μοτίβα και θέματα των οθωμανικών και τουρκικών σπουδών.»

— *Journal of the Ottoman and Turkish Studies Association*

«Προσεκτική παρατηρήτρια της νεότερης τουρκικής ιστορίας και εγχώριας πολιτικής, η Φίλιου καταπιάνεται με την ανάδυση και τον μετασχηματισμό της έννοιας της muhalefet [αντιπολίτευση] στις ύστερες οθωμανικές και τις πρώιμες δημοκρατικές δεκαετίες. Εμπλουτισμένη με τα σχετικά γραπτά του Ρεφίκ Χαλιδ Καράι, η έρευνά της οδηγεί τους αναγνώστες σ' ένα καλοσχεδιασμένο ταξίδι από τη δεκαετία του 1880 μέχρι εκείνη του 1960 μέσα από ένα αντικειμενικό κοινωνικο-πολιτισμικό πρίσμα.»

— *Insight Turkey*

Η **Χριστίνα Φίλιου** είναι Καθηγήτρια Ιστορίας στο Πανεπιστήμιο Μπέριλεϋ, της Καλιφόρνιας. Ειδιεύεται στην πολιτική, κοινωνική και πολιτισμική ιστορία της Οθωμανικής Αυτοκρατορίας, καθώς και της Τουρκίας και της Ελλάδας ως εκφάνσεων του μεταοθωμανικού κόσμου. Έργα της είναι: *Biography of an Empire: Governing Ottomans in an Age of Revolution* (2011) και *Turkey: A Past Against History* (2021).